

Málotřídní školy pomalu boří předsudky rodičů

DĚTI SE VE SMÍŠENÉ TŘÍDĚ UČÍ VÍCE, NEŽ JEN ČÍST, PSÁT A POČÍTAT

■ LUCIE SICHINGEROVÁ

ROKYCANSKO | Rokycanský region má sedm málotřídních škol. Tedy prvních stupňů, kde je několik tříd spojených do jednoho ročníku. Na Rokycansku jde obvykle o dvě či tři spojené třídy, ale v České republice existují také třídy, do které chodí děti od prvňáček po pátáky.

Názory lidí na kvalitu výuky v málotřídních školách se různí. Pokud si někdo chce udělat pravdivou a ucelenou představu o tom, jak to v takovém zařízení chodí, měl by ho navštívit. „Je to jediná rada pro rodiče i nerodiče, kterou jim mohu dát. Naše škola je otevřená, nabízíme pohled do třídy během vyučování,“ reaguje ředitelka Základní školy Dobřív Eva Balejová na kritiky, které týdeníku 5plus2 lidé z Rokycanska řekli.

Do málotřídky nikdy!

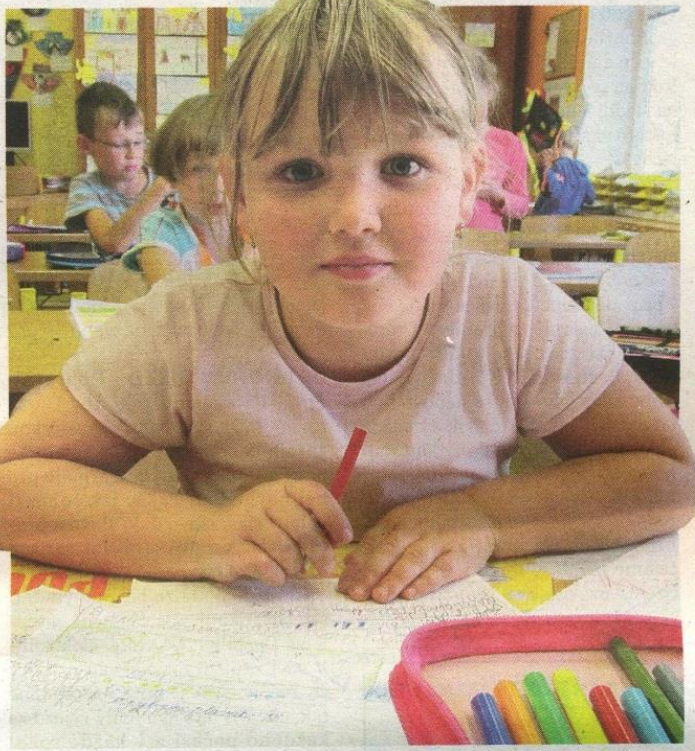
„Učitel musí rozdělit 45 minut mezi dva i více ročníky. Takže nemá pořádně čas na nic a na nikoho. Svě dítě bych tam nikdy nedala, stejně jako na školu, kde je v jedné třídě více než 20 dětí,“ říká Renata Vinšová. „Učitel se věnuje chvíli jedné skupině, chvíli druhé. Takže se jedné třídě nemůže věnovat předepsaných 45 minut. Je to hodné o samostatné práci, což je ale ve druhé třídě v matematice nesmysl,“ přidává se Jana Beránková.

Samostatnost – to je však podle zástanců málotřídek ta největší výhoda. „Děti jsou schopné samostatné práce, pokud jsou dobře motivované a připravené. Navíc učíme spíše v blocích s pauzami, ne v klasických vyučovacích hodinách, ale k tomu se přistupuje už i na klasických prvních stupních,“ vysvětluje Balejová.

Perfektní přípravy nutné

Začátek hodiny v dobřívské škole bývá společný, motivační. Pak nastává vlastní práce, činnosti jsou pestré a střídají se, aby se děti nepřestaly soustředit a nezačaly nudit. Učitelky pracují s interaktivními tabulemi, připravují pracovní listy a organizují různé společné projekty.

„Nevýhoda? Pro učitele je to náročná práce, nemůže vůbec nic ošdit, musí být perfektně připravený. Výuka musí být akční, rytmická, dy-

Děti jsou schopny samostatně pracovat a je jen dobře, že se to naučí brzy. Druhačka Majda Čajanová z dobřívské ZŠ opravuje cvičení, která pro spolužáky sama připravila.

FOTO | LUCIE SICHINGEROVÁ

namická. To je ale nevýhoda pro učitele, ne pro děti a rodiče,“ shodují se obě učitelky dobřívské ZŠ, které se i stejně jmenují – Lenky Hanzlíkové.

„A když přemýšlím o nějaké nevýhodě pro dítě, je to ztráta jeho anonymity. Je na něj dobře vidět, mnoho se od něj požaduje. Pokud dítě sedí někde vzadu ve velké třídě, má mnohem méně práce a často ani nevyjdou najevo nějaké problémy. Velká škola je anonymní škola,“ vysvětluje Balejová.

Také ředitelka ejpovické málotřídky klade důraz na to, že z těchto škol vycházejí zcela samostatné děti, nezávislé na učiteli, schopné komunikovat s vrstevníky i učiteli. „Na druhých stupních nemají žádný problém,“ říká Eva Menclová. Jan Musílek, ředitel ZŠ v Cheznovicích, dodává, že tyto školy mají rodinnou atmosféru, děti se nestresují. „A díky menšímu počtu dětí ve třídách je větší možnost individuálního přístupu k nim a také lepší možnost upravit tempo výuky podle konkrétního žáka. Vzájemná spolupráce žáky také hodně naučí,“ upřesňuje Musílek.

Rodiče si školy vybírají

Eliška Čadová z Dobříva, jež má ve škole druhé dítě, říká, že je spokojená. „Jsou tu provázané vztahy, děti si pomáhají, každé dostane svůj prostor, žádné není opomenuto. Jsou úspěšné na druhých stupních a na gymnázia se bez potíží dostávají. Prostředí je rodinné, přátelské. V Dobřívě už to rodiče vědí a dávají sem děti bez výjimky.“

Proto do málotřídních škol vozí rodiče děti i z míst, kde jsou i jiné možnosti. Například do Dobříva z Čičova, Příkosic, Hrádku. Do Ejpovic z Klabavy či Dyšiny, odkud je to jen kousek do Plzně. Do Kařezu z Cekova i Zbirohu. Stále jsou ale tací, kteří preferují velké školy a vozí děti z obcí s málotřídkami jinam.

„Nemají důvod. Platí, že děti v málotřídkách jsou více na očích a ke každému se přistupuje individuálně. Podle inspekci mají tyto školy i děti výborné výsledky,“ říká náměstek ústředního školního inspektora Ondřej Andrys.

CO JE MÁLOTŘÍDNÍ ŠKOLA?

Málotřídky jako takové školy, v nichž jsou alespoň v jedné třídě vyučování společně žáci z více ročníků.

V České republice může být touto formou organizován jen první stupeň základní školy.

V některých třídách jsou tak vyučování jedním učitelem žáci dvou nebo i více ročníků. Tyto třídy se pak označují jako spojené ročníky nebo také kombinované třídy. Ve starších publikacích se tyto třídy nazývají oddělení. Používá se také označení věkově smíšené třídy.

MÁLOTŘÍDNÍ ZÁKLADNÍ ŠKOLY V REGIONU

- ZŠ Dobřív - jedna třída pro 1. a 2. ročník, druhá třída pro 3. ročník a 3. třída pro 4. a 5. ročník
- ZŠ Kařez - jedna třída pro 1. až 3. ročník, druhá třída pro 4. a 5. ročník
- ZŠ Cheznovice - dvě třídy pro první až pátý ročník, 40 žáků celkem
- ZŠ Ejpovice - jedna třída pro 1. a 2. ročník, druhá pro 3., 4. a 5. ročník
- ZŠ Veselá - první oddělení pro 1. a 3. ročník, druhé oddělení pro 2., 4. a 5. ročník
- ZŠ Holoubkov - spojená 4. a 5. třída, ve školním roce 2014/2015 ale škola kvůli většímu přílivu dětí přechází na klasický režim
- ZŠ Mlečice - dvě třídy pro děti z 1. až 5. ročníku

GLOSA

Fandím všem dobrým kantorům

Lucie Sichingerová
redaktorka 5plus2

Nedáno jsem na jednom serveru četla článek o tom, že Češi si neváží učitelů. Ráda bych apelovala alespoň na naše čtenáře: Važte si jich! Kantorů, se kterými jsem se při práci setkala, byli úžasní. Ať už z klasických či málotřídních škol, svoji práci milují, jsou vynalézaví, stále se vzdělávají a pilně se připravují na každý den. A že si jejich lidé neváží? Nad tím mám svou ruku. Hlavně, že je oceňují jejich žáci.